

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΕΣΠΑ 2014-2020, ΕΔΒΜ97

Πράξη «ΠΡΟΣΒΑΣΗ: Υποστήριξη Παρεμβάσεων
Κοινωνικής Μέριμνας Φοιτητών
Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής»

Η «ΠΡΟΣΒΑΣΗ» στο ΠΑΔΑ: σύνοψη της πορείας και των αποτελεσμάτων της Πράξης

*Μαρία Ραγκούση
Καθηγήτρια
Επιστημονικά Υπεύθυνη Πράξης*

Παρουσίαση στην **ΗΜΕΡΙΔΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ** της Πράξης «ΠΡΟΣΒΑΣΗ»
Συνεδριακό Κέντρο «Αρχαίου Ελαιώνα» ΠΑΔΑ, 22 Σεπτεμβρίου 2023

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πράξη «ΠΡΟΣΒΑΣΗ» στο ΠΑΔΑ - Προφίλ

- ❖ **Διάρκεια:** 01-12-2019 – 30-09-2023
- ❖ **Προϋπολογισμός:** 892.589,00 € (ΕΚΤ – υπηρεσίες)
- ❖ **Εκκίνηση:** 01-03-2020 *(μαζί με την 1η καραντίνα Covid-19...)*
- ❖ **Λειτουργία:** 2019-20 & 2020-21 κυρίως εξ αποστάσεως,
2021-22 & 2022-23 κυρίως με φυσική παρουσία
- ❖ **Διοίκηση Πράξης:** Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέρимνας καθ. κ. Ε. Παπαγεωργίου
&
Επιτροπή από καθηγητές ΠΑΔΑ
- ❖ **Ομάδα Πράξης:** 13 συνεργάτες ΙΔΟΧ μερικής απασχόλησης
(2 Κοινωνικοί Λειτουργοί, 4 Ψυχολόγοι, 2 Διερμηνείς Νοηματικής, Εργοθεραπεύτρια, Φυσικοθεραπευτής, Γυμναστής ΦμεΑ, 2 άτομα Γραμματεία)
4-μελής ομάδα Πληροφορικής (ΕΔΙΠ & ΕΤΕΠ ΠΑΔΑ).
- ❖ **Ιστοσελίδα Πράξης:** <https://prosvasi.uniwa.gr>

Πράξη «ΠΡΟΣΒΑΣΗ» στο ΠΑΔΑ - Φυσικό Αντικείμενο

ΥΠΟΕΡΓΟ_01: "Υποστήριξη Παρεμβάσεων Κοινωνικής Μέριμνας Φοιτητών ΠΑΔΑ – Υπηρεσίες"

- Π.Ε.1: Διαρκής καταγραφή φοιτητών ομάδας-στόχου (ΦμεΑ, ΕΚΟ) και ειδικών αναγκών τους.
- Π.Ε.2: Εκτίμηση ατομικής λειτουργικότητας/εμποδίων στις σπουδές – Προσδιορισμός και προσαρμογή υποστηρικτικών τεχνολογιών
- Π.Ε.3: Συμβουλευτική και Ψυχολογική Υποστήριξη
- Π.Ε.4: Προσβάσιμο ψηφιακό μαθησιακό υλικό – Προσβάσιμος ιδρυματικός ιστότοπος
- Π.Ε.5: Εθελοντισμός – Εκπαίδευση – Ευαισθητοποίηση
- Π.Ε.6: Προσβασιμότητα χώρων
- Π.Ε.7: Οικονομική ενίσχυση αδυνάτων φοιτητών για την καταπολέμηση της εγκατάλειψης σπουδών
- Π.Ε.8: Διοίκηση έργου

ΥΠΟΕΡΓΟ_02: "Υποστήριξη Παρεμβάσεων Κοινωνικής Μέριμνας Φοιτητών ΠαΔΑ – Προμήθεια Εξοπλισμού"

- Π.Ε.9: Προμήθεια Εξοπλισμού (θέσεις ανάγνωσης για ΦμεΑ στις Βιβλιοθήκες ΠΑΔΑ) – ολοκληρώθηκε επιτυχώς σε Π1 και Π2.

Πράξη «ΠΡΟΣΒΑΣΗ» στο ΠΑΔΑ - Υπηρεσίες προς τους φοιτητές/ήτριες

- ❖ **Ακαδημαϊκή υποστήριξη:** - σε συνεργασία με τους Καθηγητές/ήτριες-Συμβούλους ΦμεΑ σε κάθε ακαδημαϊκό Τμήμα (26 Τμήματα)
 - προσβάσιμο ηλεκτρονικό μαθησιακό υλικό & ιστότοποι
 - θέσεις ανάγνωσης για ΦμεΑ στις Βιβλιοθήκες ΠΑΔΑ
- ❖ **Οικονομική υποστήριξη:** 2Χ20 = 40 υποτροφίες για φοιτητές/ήτριες χαμηλών εισοδημάτων, σε σύνδεση με την πρόοδο στις σπουδές (2020-21, 2021-22)
- ❖ **Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη:** μέσω ατομικών ή ομαδικών συνεδριών (~ 620 φοιτητές/ήτριες, ~ 250 σε κύκλο ατομικών ραντεβού, 2 κύκλοι ομαδικών ραντεβού)
- ❖ **Υπηρεσίες Εργοθεραπείας:** ~ 60 φοιτητές/ήτριες
- ❖ **Υπηρεσίες Φυσικοθεραπείας:** ~ 10 φοιτητές/ήτριες
- ❖ **Διερμηνεία στη Νοηματική Γλώσσα:** ~ 10 φοιτητές/ήτριες
- ❖ **Άσκηση και Αθλητισμός για ΦμεΑ:** ~ 3 φοιτητές/ήτριες

**Όλες οι υπηρεσίες της «ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ»
δόθηκαν από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό,
με προστασία των προσωπικών δεδομένων των φοιτητών/τριών.**

Πράξη «ΠΡΟΣΒΑΣΗ» στο ΠΑΔΑ - Άλλες δράσεις

- ❖ **Συνεργασίες για την ενεργοποίηση του φοιτητικού εθελοντισμού στο ΠΑΔΑ**
 - Εργαστήριο Προηγμένης Εργοθεραπείας του Τμήματος Εργοθεραπείας ΠΑΔΑ
 - «Πρωτοβουλίες Εθελοντισμού ΠΑΔΑ» (volunteers.uniwa.gr) σε θέματα ΦμεΑ
- ❖ **Διερεύνηση αντιλήψεων, στάσεων και συμπεριφορών** της κοινότητας του ΠΑΔΑ απέναντι στους/στις ΦμεΑ, φοιτητές/ήτριες από ΕΚΟ και από Χαμηλά Εισοδήματα
 - Δρ. Κων/να Βασιλείου, επίκ. καθηγήτρια, μέλος Εργ. ΕΣΥΨΥΚΟΠ του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας του ΠΑΔΑ
- ❖ **Ημερίδες και στοχευμένα σεμινάρια εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης**
 - από μέλη ομάδας συνεργατών «ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ»
 - προς το ακαδημαϊκό και το διοικητικό/τεχνικό προσωπικό του ΠΑΔΑ
- ❖ **Παρεμβάσεις προς τη Διοίκηση του ΠΑΔΑ**
 - σε θέματα Εσωτερικού Κανονισμού – με ανταπόκριση
 - σε θέματα προσβασιμότητας χώρων – με πολύ μικρή ανταπόκριση...

Πράξη «ΠΡΟΣΒΑΣΗ» στο ΠΑΔΑ: μικρά και μεγάλα θέματα...

- ❖ Λειτουργία της «ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ» στους πανεπιστημιακούς χώρους του ΠΑΔΑ: Το Πανεπιστήμιο δεν διέθεσε ποτέ, από την αρχή μέχρι το τέλος του έργου, επαρκείς χώρους γραφείων για την παροχή των υπηρεσιών στους/ις φοιτητές/ήτριες.
- ❖ Βελτίωση της προσβασιμότητας των χώρων και υποδομών
- ❖ Ένταξη της διαρκούς καταγραφής των ΦμεΑ στο Φοιτητολόγιο: Αναπτύχθηκε ψηφιακή εφαρμογή, αλλά η ενσωμάτωση και αυτοματοποίηση της καταγραφής των νεοεισερχόμενων ΦμεΑ στο Φοιτητολόγιο ΠΑΔΑ από τις γραμματείες των ακαδημαϊκών τμημάτων δεν προχώρησε. Επίσης εκκρεμεί η σήμανση και των ήδη εγγεγραμμένων ΦμεΑ, στην ίδια εφαρμογή.
- ❖ Επέκταση-εμβάθυνση της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας (π.χ. AMELIB)
- ❖ **Η συνέχιση της παροχής ανάλογων υπηρεσιών στους/ις φοιτητές/τριες του ΠΑΔΑ μετά το τέλος του ΕΣΠΑ 2014-2020 (πρακτικά, από 1/10/2023...)**

Οι προοπτικές

- ❖ **Θεσμικές αλλαγές, Ν. 4957/2022, ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ΄: ΚΕΝΤΡΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ**
 - **Άρθρο 128:** Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης
 - **Άρθρο 209:** Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
 - **Άρθρο 220:** Επιτροπή Ισότιμης Πρόσβασης Ατόμων με Αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες – συγκροτήθηκε 5.12.2022 με τριετή θητεία και πρόεδρο τον καθ. κ. Χ. Ασημόπουλο
- ❖ **Κέντρο Ημέρας ως Μονάδα Ψυχικής Υγείας του Υπ. Υγείας, εντός του ΠΑΔΑ**
 - Πρόληψη και προαγωγή της ψυχικής υγείας φοιτητών, υπό την ευθύνη του Εργαστηρίου ΕΣΥΨΥΚΟΠ του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας, ΣΔΟΚΕ, ΠΑΔΑ. Χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης (29.3.2022, 150.000 ευρώ, ΕΛΚΕ) – 1,5 χρόνο μετά, δεν έχει λειτουργήσει ακόμα...
- ❖ **Προετοιμασία για το ΕΣΠΑ 2021-2027 (από 1.1.2024), Περιφέρεια Αττικής**
 - Υποστήριξη παρεμβάσεων ισότιμης πρόσβασης Φοιτητών με Αναπηρία και Φοιτητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες στην ανώτατη εκπαίδευση (ΕΚΤ)
 - Σύνολο Δράσης 6ετίας (72 μ): 46,5 δισ. ευρώ // Π.Α. 17,4 δισ. ευρώ // ΠΑΔΑ 2,7 δισ. ευρώ
 - Κυρίως: Μετακίνηση ΦμεΑ, Ηλεκτρονική Προσβασιμότητα-Συγγράμματα, Διερμηνεία ΕΝΓ

Θερμές ευχαριστίες

στο ΠΑΔΑ και στον ΕΛΚΕ ΠΑΔΑ,

στα μέλη της Επιτροπής της Πράξης,

**στις διευθύνσεις Φοιτητικής Μέριμνας (κ. Στεφανοπούλου)
και Υποστήριξης Σπουδών (κ. Κουζινού),**

στις υπεύθυνες των 2 βιβλιοθηκών (κ. Γαζέπη, κ. Δριμή)

αλλά πάνω από όλα

στους/ις συνεργάτες/ιδες για το υπέροχο έργο τους!!!

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Νομοθεσία

Άρθρο 128:

1. Με απόφαση της Συγκλήτου συνιστάται σε κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) **Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης** με αποστολή την παροχή υπηρεσιών ψυχολογικής και συμβουλευτικής υποστήριξης και την πρόληψη προβλημάτων ψυχικής υγείας των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, και ιδίως των φοιτητών προγραμμάτων πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών. Το Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης του Α.Ε.Ι. δύναται να λειτουργεί υπό την ευθύνη πανεπιστημιακού εργαστηρίου ή πανεπιστημιακής κλινικής ή Ερευνητικού Ινστιτούτου (Ε.Ι.) του Α.Ε.Ι. που έχει ως σκοπό την παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας ή υπό την ευθύνη της διοίκησης του Α.Ε.Ι.
2. Το Κέντρο εγκαθίσταται στην πόλη όπου εδρεύει το Α.Ε.Ι. και δύναται να ιδρύει παραρτήματα σε πόλεις όπου λειτουργούν ακαδημαϊκές μονάδες του Α.Ε.Ι., καθώς και να παρέχει υπηρεσίες ψυχολογικής υποστήριξης και συμβουλευτικής με τη χρήση ψηφιακών υποδομών και υπηρεσιών.
3. Το Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης στελεχώνεται από ομάδα ψυχιάτρων, ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών, που προέρχονται από μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) του Α.Ε.Ι. ή μόνιμο προσωπικό αντίστοιχης ειδικότητας. Αν δεν υπάρχει μόνιμο προσωπικό των Α.Ε.Ι. αντίστοιχης ειδικότητας, το Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης δύναται να στελεχώνεται από πρόσθετο προσωπικό ειδικότητας ψυχιάτρου, ψυχολόγου ή κοινωνικού λειτουργού, το οποίο επιλέγεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 243 και η μισθοδοσία του βαρύνει ίδιους πόρους του Α.Ε.Ι.

Άρθρο 209:

1. Σε κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) συνιστάται διοικητική δομή, το επίπεδο και η διοικητική διάρθρωση της οποίας καθορίζονται στον Οργανισμό του Ιδρύματος, με ονομασία «Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες».
2. Αποστολή της Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης είναι η εξασφάλιση της πλήρους συμμετοχής των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, που είναι άτομα με αναπηρία και άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο σύνολο των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών δραστηριοτήτων που διεξάγονται από το Α.Ε.Ι. Ειδικότερα, αρμοδιότητες της Μονάδας είναι:
 - α) η υλοποίηση του σχεδίου ισότιμης πρόσβασης του Α.Ε.Ι.,
 - β) η υποστήριξη της Επιτροπής Ισότιμης Πρόσβασης του άρθρου 220 κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της,
 - γ) η παρακολούθηση της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας και της στρατηγικής για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία,

- δ) η υποστήριξη της πρόσβασης στην εκπαιδευτική διαδικασία, ιδίως με κατάλληλα προσβάσιμα συγγράμματα, εκπαιδευτικό υλικό και διερμηνεία,
- ε) η υποστήριξη εναλλακτικών μεθόδων εξέτασης των φοιτητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, ανάλογα με τις ανάγκες και τις εκπαιδευτικές δυνατότητές τους,
- στ) η παροχή ατομικών υποστηρικτικών τεχνολογιών πληροφορικής και η διευκόλυνση της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας,
- ζ) η υποστήριξη των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη συμμετοχή τους στην έρευνα, σε έργα/προγράμματα που διεξάγονται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), συνέδρια και ημερίδες, συνεδριάσεις οργάνων, φοιτητικές συνελεύσεις, καλλιτεχνικές και αθλητικές δραστηριότητες,
- η) η διασφάλιση της ηλεκτρονικής επικοινωνίας για την επίλυση διοικητικών θεμάτων ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,

Άρθρο 209 – συνέχεια:

- θ) η διασφάλιση και η διευκόλυνση της φυσικής πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία, ιδίως με την παροχή υπηρεσίας μεταφοράς και συνοδείας,
- ι) η ψυχοσυναισθηματική υποστήριξη και καθοδήγηση των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, σε συνεργασία με το Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης,
- ια) η συνεργασία με τους Συμβούλους Εκπαίδευσης για την υποστήριξη των φοιτητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,
- ιβ) η τήρηση στατιστικών στοιχείων σχετικών με την αναπηρία και την προσβασιμότητα υποδομών και υπηρεσιών του Ιδρύματος,
- ιγ) η άσκηση κάθε άλλης αρμοδιότητας που καθορίζεται στον Οργανισμό του Α.Ε.Ι. και σχετίζεται με το αντικείμενο της Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης.

3. Η Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ορίζεται ως Σημείο Αναφοράς του Ιδρύματος για την παρακολούθηση της εφαρμογής των σχετικών προβλέψεων της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και τη σύνταξη και υποβολή στο Επιμέρους Σημείο Αναφοράς του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων του άρθρου 71 του ν. 4488/2017 (Α' 137) προτάσεων και νομοθετικών ρυθμίσεων βελτιστής εφαρμογής της Σύμβασης στα Α.Ε.Ι. και ετήσιας έκθεσης προόδου και τη διενέργεια διαβούλευσης με τα μέλη με αναπηρία της ακαδημαϊκής κοινότητας για τα παραπάνω θέματα. Η μονάδα στελεχώνεται κατά προτεραιότητα από επιστημονικό προσωπικό με εμπειρία σε ζητήματα φυσικής προσβασιμότητας, ψηφιακής προσβασιμότητας και αναπηρίας, άλλως με προσωπικό που εκπαιδεύεται καταλλήλως στα ως άνω ζητήματα.

4. Οι άλλες μονάδες του Α.Ε.Ι. υποχρεούνται να συνεργάζονται με τη Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της.

